

Kirkemusikkrapport Lillehammer sokn

01.01.2024-27.11.2024

Innledning

1. januar 2024 begynte Simen Iverstuen Blekastad som kantor i Lillehammer kirke. Han kombinerer tjenesten med et fulltidstudium ved Norges Musikkhøgskole. Simen er ung, men har litt erfaring med fast ansettelse og virksomhet i Sel kyrkjelege fellesråd og en del vikariat i Oslo. Han ble vigslet til kantor av biskop Ole Kristian Bonden ca. en måned etter begynnelsen på tjenesten i Lillehammer.

Forgjengeren Tim Collins var ansatt fra midten av 90-tallet til høsten 2023. Gjennom sitt virke etablerte han en konsertserie på sommeren, og drev kirkekoret. Tim var dyktig fagforeningsmann og er en solid utøvende organist. Det viktigste Tim gjorde var å anskaffe nytt orgel til Lillehammer kirke i 2001. Instrumentet fra Rieger-Orgelbau er et solid teknisk håndverk med mange gode klanglige kvaliteter. Det er også et holdbart instrument som ikke trenger mye tilsyn og vedlikehold. Ulempen er at det er lett å registrere for voldsomt. Det er i smule overdimensjonert for Lillehammer kirke.

Å være kantor med Lillehammer sokn som tjenestested innebærer en del oppgaver som ingen andre kantorer i de to prostiene i Gudbrandsdalen har. Nedenfor skal rapporten ta for seg en del av oppgavene og gjøre rede for status, problemer, muligheter og reelle framtidsutsikter.

Musikk i Gudstjenesten

Musikk hører naturlig til gudstjenesten, og Lillehammer menighet er en syngende menighet. Mange salmer er godt innsunget, og en del i menigheten kan lese noter. Det er lettere i Lillehammer kirke å innføre nye salmer på grunn av det. Menigheten er dessverre ganske lite satt sammen. En stor andel er godt utdannede eldre folk. Synet og hørsel svikter gradvis og noen dør fra. Derfor kan det se ut som om kirkesangen vil bli svakere over tid. Nærstaben i Lillehammer kirke gleder seg over at en del studenter har blitt faste inventar i kirken. De er ikke like vant med sang og musikk som besteforeldregenerasjonen deres, men med de er det håp. De yngre opplever at kirken er et godt sted, med et relevant budskap. De dukker opp på konserter også.

Statusen for den liturgiske musikken er grei. Soknepresten messer prefasjonen, prefasjonsdialogen og til kanskje instiftelsesordene (verba). Fullstendig gloria er innført når koret er med på høytidsdager. For å spare tid kan man synge seg gjennom nattverden. Prestene liker ikke å messe. Det viktigste under nattverden er oppbyggingen mot sanctus gjennom prefasjonsdialogen.

Vi er veldig heldige med frivillige musikere som stiller opp på mange gudstjenester og konserter i hele kommunen. Det har vært en berikelse det siste året. Kirken er dypt takknemlig.

Musikk i gravferd

Musikken til gravferd har ikke endret seg særlig gjennom året. Den største ulempen er ønskene om avspilt musikk. Ikke fordi organisten har et særlig behov for å spille pop-musikk, men fordi det frarøver profesjonelle og ikke-profesjonelle musikere honorar. Mange har ikke lenger et forhold til musikk som ikke kommer fra digitale plattformer. Det gjenspeiler seg i gravferdene. Kirken burde blitt enda tydeligere på hvorfor vi ønsker musikere som tolker musikken for pårørende i øyeblikket. Kirken vil på sikt kunne tjene på å sikre musikere et relativt stabilt inntektsgrunnlag, gjennom godvilje og utleie av kirkerom. Det handler til dels om forholdet mellom kirken og utøveren. Gode relasjoner må skapes.

Så langt har ikke det kommet noen musikkforlag som ikke har latt seg gjennomføre. De samme salmene, sangene og stykkene går ofte igjen.

Orgelhalvtimen

Orgelhalvtimen i Lillehammer kirke er så langt vellykket. Det var Tim Collins som begynte å spille månedlige konserter, men etter at sparebankstiftelsen DNB bevilget 50000kr til å leie inn eksterne utøvere har antall tilhørere doblet seg. Siden august har det kommet i gjennomsnitt ca. 40 personer på orgelhalvtimen, som avholdes annenhver uke. På det meste har det kommet 61 og på konserten med færrest besøkende kom det ca. 35.

Gjennomsnittsalderen er høy, men ikke særdeles høy fordi en del studenter har funnet ut at de liker orgelmusikk. Tilbudet er gratis og inngår i en del av visjonen om kirkens samfunnsansvar i det å tilby gratis konserter. Billettkostandene for en konsert i dag ligger på rundt 300 kr. Det er nok til at mange prioriterer god mat istedenfor, og sjeldent vil en familie på 4-5 bruke penger på slikt.

Hamar Domkirke har lunsjkonserter hver uke, med påsmurt mat etter konserten. En diakon ber for folk og kirke etter konserten. Det kunne vi også ha, men har ikke ressurser.

Konsertutleie

Kirkene i Lillehammer kommune har opplevd en stor økning i antall konserter arrangert av eksterne aktører.

Kirkekoret

Lillehammer kirkekor sin situasjon er todelt. På den ene siden er gjennomsnittsalderen fortsatt høy, men i løpet av et år har snittalderen sunket fra 68-57 år. De fleste medlemmene er over 60, men stadig flere er under 30. Det er nesten ingen i alderen 30-55. Koret trenger fortsatt 10 nye medlemmer i løpet av de neste 5 årene for at det skal overleve. Kirkekoret har begynt å synge konserter ved allehelgen og ved sommeren (juni). Forsangere fra koret deltar på noen gudstjenester, og hele koret deltar på pinsedagen, 1.påskedag og på ``jul i ord og toner``.

Ungdomskantori

Ungdomskantoret ble opprettet som et samarbeid mellom Fåberg og Lillehammer. Det gikk veldig dårlig. Men etter 4 uker hadde vi 5 ungdommer i kretsen. Det er omtrent den samme størrelsen som lignende kor har i Elverum og Tangen (Drammen). Etter 4 uker skjønte vi at det var for sårbart og la ned ungdomskantoret.

Sommerkonsertene

Tim Collins startet sommerkonsertene for en del år siden. Det har vært en suksess og tradisjonelt gitt Lillehammer adgang til den store verdenen gjennom musikk. I år har oppmøtet vært under gjennomsnittet. Folk har fått dårligere råd og prioriterer annerledes. Målgruppen til kirken burde først og fremst være de med dårlig råd.

Annet

Det er vanskelig å nå ut med informasjon. Kirken generelt sliter med at relevant informasjon (gudstjenester, konserter osv.) drukner i det digitale havet på sosiale medier. Gjennomsnittsalderen i Lillehammer kirkelige fellesråd er høy. Omgangskretsen vår har også en høy gjennomsnittsalder og for at kirken skal være bærekraftig må vi få inn flere yngre inn i aktivitetene kirken tilbyr. Lillehammer kirke har gått et lite steg i den retningen, men er det nok for en bærekraftig kirke og menighet?

Konklusjon

Yngre medlemmer i kirkekoret, flere konserter, bedre oppmøte på orgelhalvtimen som går jevnere, og bedre oppmøte på gudstjenestene tyder på at alt går i riktig retning. Det er for tidlig å konkludere med om dette vil ha en positiv effekt over lengre tid.